

Zwiększenie pobrania paszy to więcej mleka

Autor: Joanna Soraja Tumanowicz

Data: 17 czerwca 2019

Efektom długoletniej pracy hodowlanej są wysokowydajne krowy mleczne, a celem ich hodowli uzyskanie doskonałego produktu końcowego – mleka o odpowiedniej ilości i jakości.

Musi ono spełniać określone normy pod względem zawartości podstawowych składników, higieny i innych parametrów. Na cechy te wpływa szereg czynników genetycznych i pozagenetycznych.

Czynniki zewnętrzne a przebieg laktacji

Na mleczność krów mogą wpływać czynniki zewnętrzne, np. warunki zoohigieniczne.

fot. Fotolia

Współczynnik odziedziczalności zawartości tłuszczu i białka mleka to ok. 0,7. Natomiast szacuje się, że dla ilości mleka ten współczynnik wynosi ok. 0,3. **Druga grupa, kształtująca produkcję mleka**

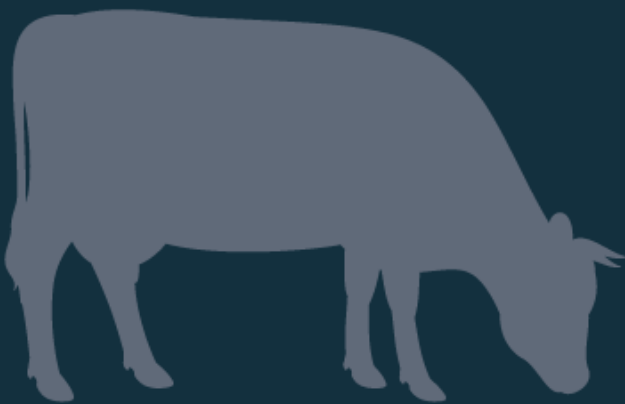
to rozmaite czynniki zewnętrzne, jak warunki zoohigieniczne (system utrzymania, mikroklimat, dobrostan itd.), kondycja krów, rozród, długość zasuszenia i żywienie.

Ten ostatni czynnik szczególnie determinuje wielkość oraz jakość laktacji i tym samym rentowność hodowli. W dużej mierze o jego wpływie decyduje człowiek, ponieważ **potencjalne błędy żywieniowe zaburzają złożone procesy, zachodzące w organizmie krów i co za tym idzie – ich zdrowie.**

Żywienie w okresie zasuszenia

Na hodowcy spoczywa spora odpowiedzialność, polegająca na zapewnieniu krowie żywienia adekwatnego do aktualnego stanu fizjologicznego. **Poprzez odpowiednie zbilansowanie dawki pokarmowej można w szybki sposób uzyskać zamierzony efekt poprawy wydajności i składu mleka.**

Żywienie w okresie zasuszenia, a w szczególności w jego końcowym etapie, w znacznym stopniu rzutuje na przyszłą laktację. **Procesy metaboliczne wysokowydajnych krów są większe w porównaniu do stad mniej produktywnych.** Nawet drobne błędy popełniane w tym okresie mogą niekorzystnie wpływać na ilość i skład mleka, nie mówiąc o problemach zdrowotnych stada.

Poprzez odpowiednie zbilansowanie dawki pokarmowej można w szybki sposób uzyskać zamierzony **efekt poprawy wydajności i składu mleka.**

Mleczność krów a poziom łaknienia

Fundamentalnym czynnikiem żywienia krów mlecznych jest zdolność do pobrania suchej masy i tym samym składników pokarmowych niezbędnych do pokrycia zapotrzebowania bytowego i produkcyjnego. **Poziom łąknienia krów kształtuje m.in. stan fizjologiczny, żywienie w okresie spoczynku produkcyjnego, zbilansowanie dawki pokarmowej, kondycja krów.**

Po wycieleniu i rozpoczęciu laktacji dochodzi do zmniejszenia apatyty.

fot. Fotolia

Zaraz po wycieleniu i rozpoczęciu laktacji dochodzi do zmniejszenia apatyty. W połączeniu ze zwiększonym zapotrzebowaniem na energię, związanym z naturalną eksploatacją organizmu, często powstaje ujemny bilans energetyczny. **Wystąpienie takiego deficytu jest bodźcem dla organizmu do uruchomienia własnych rezerw tłuszczowych.**

Wzrost związków ketonowych

Przy niedoborze węglowodanów z dawki i przy niewystarczającym poziomie glukozy dochodzi do niepełnego spalania kwasów tłuszczowych. **Wiąże się to ze wzrostem związków ketonowych w wątrobie i w konsekwencji z rozwojem ketozy.** Zbytne otłuszczenie krów lub zbyt niska kondycja również działają niekorzystnie na wielkość pobrania suchej masy.

Do maksymalnego pobrania paszy po porodzie dochodzi dopiero w 11-12 tygodniu laktacji. To znaczy, że ujemny bilans energetyczny zagraża organizmowi również w szczycie laktacji. W czasie, kiedy organizm szczególnie potrzebuje pokryć zapotrzebowanie na energię.

Przyczyny pojawienia się kwasicy

Do maksymalnego pobrania paszy po porodzie dochodzi dopiero w 11-12 tygodniu laktacji.

Istotne jest prowadzenie działań, mających na celu zwiększanie pobrania paszy oraz energii dawki. Należy jednak pamiętać, aby nie zawierała ona dużej ilości łatwostrawnych węglowodanów. Ich **szybka fermentacja potęguje produkcję lotnych kwasów tłuszczowych (LKT)**, szczególnie kwasu propionowego.

Przy ograniczeniu buforowana żwacza i wchłaniania lotnych kwasów tłuszczowych zwiększa się kwasowość środowiska żwacza, a to z kolei jest krokiem do pojawienia się kwasicy. Ta choroba metaboliczna przyczynia się do ograniczenia wydajności mlecznej oraz wielu innych przykrych skutków.

Stosunek pasz objętościowych do treściwych

Oczywiście produkcja lotnych kwasów tłuszczowych jest niezwykle istotna dla organizmu krowy ze względu na ich ważne role. Zapewniają mu energię w 70-80%. **Podstawą do zachowania optymalnych warunków środowiska żwacza jest zachowanie właściwego stosunku pasz objętościowych do treściwych.**

W żywieniu krów ważny jest odpowiedni stosunek pasz objętościowych do treściwych.

fot. Fotolia

Podaje się, że **udział obu pasz w dawce powinien stanowić 60:40**. Aby przygotować żwacz do okresu laktacji, zaleca się wprowadzać stopniowo energetyczne komponenty dawki dedykowanej dla krów po wycieleniu, w czasie trzech ostatnich tygodniach zaususzenia.

Podaż pasz treściwych stymuluje rozwój brodawek żwacza i zwiększa powierzchnię do wchłaniania lotnych kwasów tłuszczowych. Udział tych pasz w dawce dla krów, wchodzących

w laktację, jest również istotny ze względu na kwas propionowy. Kwas ten jest głównym produktem fermentacji węglowodanów niestrukturalnych.

Ochrona środowiska żwacza

Ten krótkołańcuchowy kwas tłuszczowy jest niezbędny w procesie glukoneogenezy. Glukoza stanowi źródło energii dla gruczołu mlekowego i jest prekursorem laktozy. **Kwas propionowy wpływa również na wyższą mleczność krów.**

Natomiast pasze objętościowe oddziałują na prawidłowe funkcjonowanie żwacza. Ten z kolei na pobranie suchej masy. **Rozkład włókna sprzyja mnożeniu się bakterii celulolitycznych. Jak również stymuluje przeżuwanie oraz produkcję śliny, chroniąc tym samym środowisko żwacza** przed niebezpiecznym obniżeniem pH i pojawieniem się chorób metabolicznych.

Stosowanie dodatków paszowych

Rozkład włókna sprzyja mnożeniu się bakterii celulolitycznych, stymuluje przeżuwanie oraz produkcję śliny, chroniąc tym samym środowisko żwacza.

Jakość skarmianych pasz oraz struktura fizyczna dawki decyduje również o stopniu pobrania suchej masy. Pasze spleśniałe, o niskiej jakości, za bardzo rozdrobnione (długość cząstek powyżej 4 cm), o niskiej zawartości włókna mogą je obniżyć. Poza tym **dostęp do wody, system utrzymania, stres, behavior (hierarchia w stadzie) to istotne czynniki oddziałujące na łaknienie.**

Jak widać, pobranie można kształtować poprzez szereg działań, które stoją po stronie hodowcy. **Jednym z nich jest stosowanie dodatków paszowych, np. drożdży.** Liczne badania naukowe potwierdzają ich dobroczynny wpływ, m.in. na stabilizację żwacza, rozkład celulozy, pobranie suchej masy. W efekcie wpływają również na wyższą mleczność krów i skład mleka.

Drożdże w żywieniu bydła

Te jednokomórkowe grzyby są źródłem wysokiej jakości białka, witamin z grupy B, mikroelementów. **W żywieniu zwierząt stosowane są drożdże w formie suchej oraz żywej.** Ta druga grupa, poza działaniem odżywczym, korzystnie wpływa na strukturę populacji mikroorganizmów żwacza.

Przy sprzyjających warunkach **drożdże namnażają się, produkują różne substancje czynne i przyczyniają się do zwiększania liczebności bakterii**, rozkładających węglowodany strukturalne oraz szczepów utylizujących kwas mlekowy. Chroni to środowisko żwacza przed zbytnim zakwaszeniem.

Mieszanka mineralna o wszechstronnym działaniu

Wysoka mleczność krów to efekt prawidłowego żywienia.

fot. JOSERA

Na rynku dostępne jest szerokie spektrum mieszanek, zawierających żywe drożdże. Wśród nich godna uwagi jest Josera Miramin Extra – Keragen Longlife. **To mieszanka mineralna**, która poprzez swoje wszechstronne działanie i skład oparty o pakiet substancji czynnych Keragen Longlife **oddziałuje na szereg parametrów wysokowydajnych krów**.

Stosuje się ją jako uzupełnienie dawek pokarmowych PMR i TMR. **Probiotyczne działanie żywych**

drożdży wspomaga procesy fermentacyjne i funkcjonowanie żwacza. Wpływa to na polepszenie wykorzystania paszy. Rezultatem tego jest zwiększenie wydajności i lepszy skład mleka.

Pakiet Keragen Longlife obejmuje również witaminy B (B-Protect) i selen chronione w żwaczu, biotynę oraz substancje buforujące. **Dzięki nim stado jest wolne od zapalenia gruczołu mlekowego, chorób racic oraz chorób o podłożu metabolicznym.** Stosowanie mieszanki mineralnej Miramin Extra – Keragen Longlife pozwala pokryć wysokie zapotrzebowania bytowe i produkcyjne wysokowydajnych krów w laktacji.